

Τα μέτρα που έλαβε το ΕΕΣ για την αναχαίτιση της πανδημίας COVID-19

Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΕΣ) έχει λάβει τα απαραίτητα μέτρα ώστε να είναι σε θέση να συνεχίσει να παρέχει αποτελεσματικές υπηρεσίες δημόσιου ελέγχου στην ΕΕ και να παρουσιάζει εγκαίρως εκθέσεις ελέγχου, γνώμες και επισκοπήσεις, κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19 και στον βαθμό που αυτό είναι εφικτό τη δύσκολη περίοδο που διανύουμε. Παράλληλα, εκφράζουμε την ειλικρινή ευγνωμοσύνη μας σε όσους εργάζονται για να σωθούν ζωές και να καταπολεμηθεί η πανδημία, στο Λουξεμβούργο, στην ΕΕ και σε ολόκληρο τον κόσμο. Επίσης, στηρίζουμε ανεπιφύλακτα την πολιτική της κυβέρνησης του Λουξεμβούργου για την προστασία της δημόσιας υγείας. Επιδιώκοντας να μετριάσουμε τον αντίκτυπο της εξελισσόμενης υγειονομικής κρίσης στους/στις υπαλλήλους μας, λάβαμε προληπτικά μέτρα για να ελαχιστοποιήσουμε κατά το δυνατόν τον κίνδυνο για τους ίδιους / τις ίδιες και τις οικογένειές τους.

Δελτίο Τύπου

Λουξεμβούργο, 23 Απριλίου 2020

Οι δαπάνες της ΕΕ για τους χώρους πολιτισμού χρήζουν καλύτερης στόχευσης και μεγαλύτερου συντονισμού, δηλώνουν οι ελεγκτές

Για την προώθηση χώρων πολιτισμού έχουν αναπτυχθεί διάφορες ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες. Ωστόσο, σύμφωνα με νέα έκθεση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο συντονισμός τους με τις ρυθμίσεις χρηματοδότησης είναι πολύ περιορισμένος και οι επενδύσεις της ΕΕ δεν εστιάζουν επαρκώς στη διατήρηση και την οικονομική βιωσιμότητα των χώρων πολιτισμού. Επιπλέον, οι ελεγκτές θεωρούν ότι οι επενδύσεις στον τομέα του πολιτισμού δεν αντιμετωπίζονται ως προτεραιότητα, αλλά κυρίως ως μέσο προώθησης των οικονομικών στόχων.

Η ΕΕ μπορεί να είναι περήφανη για την πλούσια πολιτιστική πολυμορφία της, και έχει θεσπίσει σειρά πρωτοβουλιών για να διασφαλίσει την προστασία και την ενίσχυση της πολιτιστικής κληρονομιάς της Ευρώπης. Διάφορα ταμεία της ΕΕ μπορούν να συμβάλλουν στην επίτευξη του στόχου αυτού, με σημαντικότερο το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ). Οι ελεγκτές εξέτασαν τις επιδράσεις αυτών των επενδύσεων και αξιολόγησαν την οικονομική και φυσική βιωσιμότητα ορισμένων χώρων πολιτισμού που έλαβαν ενίσχυση. Εξέτασαν 27 έργα σε επτά κράτη μέλη: Γερμανία, Γαλλία, Κροατία, Ιταλία, Πολωνία, Πορτογαλία και Ρουμανία.

Σκοπός του παρόντος δελτίου Τύπου είναι η παρουσίαση των κύριων μηνυμάτων της ειδικής έκθεσης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου. Το πλήρες κείμενο της έκθεσης διατίθεται στον ιστότοπο eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

«Το ήμισυ σχεδόν των έργων που αφορούν χώρους πολιτισμού δεν θα είχε υλοποιηθεί χωρίς τις επενδύσεις της ΕΕ», δήλωσε ο Pietro Russo, Μέλος του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου και αρμόδιος για την έκθεση. «Ωστόσο, δεν είναι σαφές τι επιδιώκει να επιτύχει η ΕΕ με τις τρέχουσες πρωτοβουλίες της, καθώς πάσχουν από έλλειψη εστίασης και συντονισμού.»

Η διάσταση του πολιτισμού έχει ενσωματωθεί σε διαφορετικές στρατηγικές και πολιτικές σε επίπεδο ΕΕ. Σύμφωνα με τους ελεγκτές, η συνύπαρξη πολλαπλών πλαισίων, στα οποία εμπλέκονται διάφοροι παράγοντες, με αλληλεπικαλυπτόμενες περιόδους και στόχους, δημιουργεί μια πολύπλοκη κατάσταση και ενδεχομένως προκαλεί σύγχυση. Οι ελεγκτές διαπίστωσαν επίσης ότι οι πολιτιστικές πρωτοβουλίες της ΕΕ έχουν περιορισμένο αντίκτυπο στη διαθεσιμότητα ενωσιακής χρηματοδότησης. Ειδικότερα, η συμμετοχή των χώρων πολιτισμού στις πρωτοβουλίες της ΕΕ δεν λαμβάνεται υπόψη από τις αρχές των κρατών μελών κατά τη χρηματοδότηση έργων.

Το ΕΤΠΑ, το οποίο διέθετε περίπου 750 εκατομμύρια ευρώ ετησίως μεταξύ του 2010 και του 2017, αποτελεί σημαντική πηγή χρηματοδότησης δημόσιων επενδύσεων σε χώρους πολιτισμού για το ένα τρίτο σχεδόν των κρατών μελών της ΕΕ. Ωστόσο, η πολιτιστική διάσταση δεν αντιμετωπίζεται ως προτεραιότητα για τη χρηματοδότηση στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ, το οποίο εξακολουθεί να επικεντρώνεται στις οικονομικές και κοινωνικές πτυχές. Ως εκ τούτου, οι επενδύσεις σε χώρους πολιτισμού αποτελούν μέσο για την επίτευξη ενός σκοπού, και χρηματοδοτούνται μόνον εφόσον συμβάλλουν στη βελτίωση της οικονομικής ανταγωνιστικότητας ή ενισχύουν την ανάπτυξη.

Η εξέχουσα σημασία που αποδίδεται στους οικονομικούς στόχους σημαίνει επίσης ότι δεν δίνεται επαρκής προσοχή στη βιωσιμότητα των χώρων πολιτισμού. Επί του παρόντος, εάν η δράση σε ένα μνημείο δεν αναμένεται να έχει οικονομικές ή κοινωνικές επιδράσεις, δεν μπορεί να χρηματοδοτηθεί από το ΕΤΠΑ, ακόμη και στην περίπτωση που απαιτούνται επείγουσες εργασίες.

Οι χώροι πολιτισμού της ΕΕ εξαρτώνται κατά κανόνα από δημόσιες επιδοτήσεις για τη λειτουργία τους, καθώς και για τη χρηματοδότηση των επενδύσεών τους. Ωστόσο, έχουν ελάχιστα κίνητρα για να αυξήσουν τα έσοδά τους, όπως επισημαίνουν οι ελεγκτές. Πράγματι, οι απαιτήσεις του ΕΤΠΑ για τα έργα που παράγουν έσοδα συνεπάγονται ότι όσο υψηλότερα είναι τα καθαρά έσοδα από το έργο, τόσο μικρότερη είναι η ενωσιακή στήριξη.

Συνολικά, από την αξιολόγηση των ελεγκτών προκύπτει ανομοιογενής εικόνα όσον αφορά την αποτελεσματικότητα και τη βιωσιμότητα των έργων του ΕΤΠΑ που αφορούν χώρους πολιτισμού.

Για να αντιμετωπιστούν οι ελλείψεις που εντοπίστηκαν, οι ελεγκτές συνιστούν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή:

- να βελτιώσει το ισχύον στρατηγικό πλαίσιο της ΕΕ για τον πολιτισμό, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων που της εκχωρούν οι Συνθήκες,
- να ενθαρρύνει τη χρήση ιδιωτικών κεφαλαίων για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς της Ευρώπης,
- να ενισχύσει την οικονομική βιωσιμότητα των χώρων πολιτισμού που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ, και
- να λάβει περισσότερο συγκεκριμένα μέτρα για τη διατήρηση των μνημείων πολιτιστικής κληρονομιάς.

Σημείωμα προς τους συντάκτες

Η ειδική έκθεση 08/2020 με τίτλο «Επενδύσεις της ΕΕ σε χώρους πολιτισμού: ζήτημα που χρήζει μεγαλύτερης εστίασης και συντονισμού» είναι διαθέσιμη στον ιστότοπο του ΕΕΣ (eca.europa.eu) σε 23 γλώσσες της ΕΕ.

Το ΕΕΣ παρουσιάζει τις ειδικές εκθέσεις του στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο της ΕΕ, καθώς και σε άλλους ενδιαφερομένους, όπως στα εθνικά κοινοβούλια, παράγοντες του αντίστοιχου κλάδου και εκπροσώπους της κοινωνίας των πολιτών. Στη συντριπτική πλειονότητά τους, οι συστάσεις που διατυπώνουμε στις εκθέσεις μας υλοποιούνται.

Υπεύθυνος επικοινωνίας με τον Τύπο για τη συγκεκριμένη έκθεση

Vincent Bourgeois – vincent.bourgeois@eca.europa.eu

τηλ.: (+352) 4398 47502 / κιν.: (+352) 691 551 502